

Distonija: informācija pacientiem.

KAS TAS IR?

Pacienti ar distoniju cieš no patvaļīgiem muskuļu spazmiem vai kontrakcijām. Tas noved pie locīšanās vai krampjveida kustībām, reflektorās pēkšņas, sīkas, sarausītas kustības, un neparastas ķermeņa pozīcijas. Distonija var skart gandrīz jebkuru ķermeņa daļu. Visbiežāk tiek ietekmēta tikai viena ķermeņa daļa. Dažas raksturīgākās distonijas:

- Kakla muskuļu kontrakcijas izraisa patoloģisku galvas pagriezanos, sagāzanos, locīšanos vai raustīšanos, kas bieži kombinējas ar kratīšanos vai krampjveida kustībām. Šis stāvoklis ir pazīstams kā kakla distonija, vai tortikollis.
- Sejas muskuļu kontrakcijas izraisa pārmērīgu mirkšķināšanu vai plakstiņu spazmus, zināmus kā blefarospazmu. Tie var radīt sejas apakšējās daļas spazmus, kas ir pazīstams kā Meige sindroms. Kad žoklis un/ vai mēle ir ietekmēta, tā ir pazīstama kā oromandibulāra distonija.
- Pie spastiskas disfonijas, pacientiem rodas saspringta vai piesmakusi balss.
- Citi visbiežāk skartie reģioni ietver roku vai kāju. Kad roka ir iesaistīta, tā bieži izpaužas ar konkrētām darbībām, piemēram, apgrūtinātu rakstīšanu vai kāda mūzikas instrumenta spēlēšanu. Šis ir zināms kā uzdevumu distonija.
- Dažos gadījumos tiek iesaistītas vairākas ķermeņa daļas. Retos gadījumos, kad distonijas parasti sākas bērnībā, tiek ietekmētas daudzas ķermeņa daļas un tā ir zināma kā ģeneralizēta distonija.

KĀDS IR IEMESLS?

Distonijai ir daudz un dažādi iemesli. Dažiem cilvēkiem ir distonija, jo tie pārmanto gēnu, kas to izraisa. Citi cilvēki iegūst distoniju, jo dzīves laikā gūst smadzeņu traumas vai infekcijas, lieto narkotikas vai tiek pakļauti ķīmiskām vielām. Daži cilvēki var iegūt distoniju pēc daudzu gadu garumā veiktām vienvēidīgām darbībām, piemēram, rakstīšanas (Rakstītāju krampji) vai spēlējot kādu mūzikas instrumentu (mūziķa distonija). Tomēr vairumā gadījumu distonijas iemesls nav skaidrs.

KĀ DISTONIJU DIAGNOSTICĒ?

Pieredzējis ārsts diagnozi nosaka, veicot rūpīgu apskati. Dažiem cilvēkiem var ieteikt veikt asins analīzes vai smadzeņu MRI.

Ārsts izmantos arī sekojošu informāciju:

- Vecums, kad sākās distonija
- Par skartajām ķermeņa zonām
- Vai distonija sākusies pēkšņi vai ir parādījusies un progresē
- Vai pastāv citas saistītās klīniskās problēmas

Tomēr Jūsu ārstam var arī nebūt iespējams atrast precīzu slimības iemeslu un daudzi pacienti sākotnēji aiziet no ārsta ar kļūdaini diagnosticētu vai tā arī nediagnosticētu slimību. Pacienti ar vieglu distoniju var arī nelūgt medicīniskā eksperta palīdzību un saslimšanas gadījumi paliek neatklāti.

VAI TO VAR ĀRSTĒT?

Distonija var būt ārstējama. Ja ārsts konstatē saslimšanas cēloni, tad var ieteikt specifisku ārstēšanu, kas atkarīga no saslimšanu izraisījušā faktora. Pretējā gadījumā tiek lietoti medikamenti, kas varētu sniegt vismaz nelielu atvieglojumu. Visbiežāk lietotie medikamenti ietver:

- Anti-holīnerģiskus preparātus
- Benzodiazepīnus
- Baklofenu
- Muskuļu relaksantus

Bieži ir nepieciešams laiks, lai piemērotāko medikamentozās terapijas shēmu. Dažiem cilvēkiem ar distoniju var palīdzēt botulīna toksīna injekcijas. Šīs injekcijas būtu jāveic apmācītam speciālistam. Botulīna toksīna injekcija īslaicīgi atslābina muskuļus, lai atslābinātu kontrakcijas/ spazmus un parasti tās ir nepieciešams ievadīt trīs līdz četras reizes gadā. Kad zāles un toksīna injekcijas nenodrošina pietiekamu atvieglojumu, tādos gadījumos var diskutēt par ķirurģiskām ārstēšanas iespējām. Jums jākonsultējas ar savu ārstu par šīm iespējām.

KO VARU GAIDĪT NO DZĪVES AR DISTONIJU?

Lielākajai daļai cilvēku distonija parādās un attīstās laika gaitā, dažkārt pāris mēnešu vai gadu laikā. Kad tā ir attīstījusies, distonija parasti vairs neprogresē. Dažiem cilvēkiem distonija var izplatīties no vienas ķermeņa daļas uz citu, var rasties arī citas problēmas.